

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI MOЛИЯ VAZIRLIGI
ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI DAVLAT SOЛИҚ ҚЎМИТАСИНING
ҚАРОРИ

402 «Бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида бир марталик йиғимлар, ижара тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ ундирилишини ташкил этиш ва назорат қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2017 йил 23 майда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2185-1

Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикасининг «Давлат солиқ хизмати тўғрисида»ги Қонунининг 7-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 8 январдаги ПҚ-1257-сон «Республика солиқ органлари тизимини янада модернизация қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, 2010 йил 26 апрелдаги ПҚ-1326-сон «Дехқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, 2017 йил 27 мартдаги ПҚ-2853-сон «2017 — 2019 йиллар даврида дехқон бозорларини реконструкция қилиш ва уларнинг ҳудудида замонавий савдо мажмуалари қуриш дастурини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорлари ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 августдаги 253-сон «Бозорлар ва савдо комплекслари фаолиятини тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг 2010 йил 27 декабрдаги 108, 2010-52-сон «Бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида бир марталик йиғимлар, ижара тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ ундирилишини ташкил этиш ва назорат қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорига (рўйхат рақами 2185, 2011 йил 27 январь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2011 й., 4-5-сон, 38-модда) иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Молия вазири

Б. ХОДЖАЕВ

Тошкент ш.,
2017 йил 24 апрель,
43-сон

**Давлат солиқ
қўмитаси раиси**

Б. ПАРПИЕВ

Тошкент ш.,
2017 йил 24 апрель,
2017-17-сон

Ўзбекистон Республикаси
Молия вазирлиги ва Давлат солиқ
қўмитасининг 2017 йил 24 апрелдаги
43 ва 2017-17-сон қарорига
ИЛОВА

«Бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида бир марталик йиғимлар, ижара тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ ундирилишини ташкил этиш ва назорат қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарорга киритилаётган ўзгартириш ва қўшимчалар

1. Қарор муқаддимаси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикаси «Давлат солиқ хизмати тўғрисида»ги Қонунининг 7-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 8 январдаги ПҚ–1257-сон «Республика солиқ органлари тизимини янада модернизация қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, 2010 йил 26 апрелдаги ПҚ–1326-сон «Дехқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, 2017 йил 27 мартдаги ПҚ–2853-сон «2017 — 2019 йиллар даврида дехқон бозорларини реконструкция қилиш ва уларнинг ҳудудида замонавий савдо мажмуалари қуриш дастурини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 августдаги 253-сон «Бозорлар ва савдо комплекслари фаолиятини тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси **қарор қилади:**».

2. Низомда:

а) муқаддима қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси, Ўзбекистон Республикаси «Давлат солиқ хизмати тўғрисида»ги Қонунининг 7-моддаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 8 январдаги ПҚ–1257-сон «Республика солиқ органлари тизимини янада модернизация қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ва 2010 йил 26 апрелдаги ПҚ–1326-сон «Дехқон бозорлари ва савдо комплекслари фаолиятини ташкил қилишни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, 2017 йил 27 мартдаги ПҚ–2853-сон «2017 — 2019 йиллар даврида дехқон бозорлари-

Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й.

ни реконструкция қилиш ва уларнинг худудида замонавий савдо мажмуалари қуриш дастурини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 августдаги 253-сон «Бозорлар ва савдо комплекслари фаолиятини тартибга солишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига мувофиқ бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида бир марталик йиғимлар, ижара тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловларнинг ўз вақтида ва тўлиқ ундирилишини ташкил этиш ва назорат қилиш тартибини белгилайди.»;

б) 2-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«2. Қуйидагилар бозорлар ва уларнинг филиаллари даромадларининг манбалари ҳисобланади:

бир марталик йиғимдан тушумлар;

ижара тўловидан олинган даромадлар;

сотувчилар ва харидорларга хизматлар кўрсатишдан олинган даромадлар;

автотранспорт воситаларининг вақтинча сақлаш хизматлари кўрсатишдан тушган даромадлар;

бозор маъмурияти томонидан амалга ошириладиган қишлоқ хўжалиги товарларини тайёрлаш, харид қилиш ва сотишдан (деҳқон бозорлари учун) олинган даромадлар;

қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа тушумлар;

в) қуйидаги мазмундаги 2¹-банд билан тўлдирилсин:

«2¹. Қуйидагилар савдо комплекслари ва уларнинг филиаллари даромадларининг манбалари ҳисобланади:

ижара тўловидан олинган даромадлар;

сотувчилар ва харидорларга хизматлар кўрсатишдан олинган даромадлар;

қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа тушумлар.»;

г) 3-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«3. Бозорларда ва устав фондида давлат улуши камида 51 фоизни ташкил этадиган савдо комплексларида миқдори ҳар йили худудий молия органлари ва давлат солиқ хизмати худудий органлари билан келишган ҳолда, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари томонидан тасдиқланадиган бир марталик йиғим тўлови, ижара тўловлари ҳамда кўрсатилган хизматлар учун тўловлар ундирилади.»;

д) IV бобнинг номи қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

**«IV. Бозор ва савдо комплексларини бошқариш.
Сотувчиларнинг, бозор ва савдо комплекслари
маъмуриятининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари»;**

е) 12 — 16-бандлар қуйидаги таҳрирда баён этилсин.

«12. Бозорни бошқариш бозор маъмурияти томонидан амалга оширила-

ди, унга Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 августдаги 253-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси бозорларида савдо фаолиятини ташкил этиш қоидалари (бундан буён матнда Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидалари деб юритилади) ва бошқа қонун ҳужжатлари талабларига риоя қилиш учун жавобгарлик юкланади.

13. Бозорда сотувчилар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидалари талабларига мувофиқ савдо фаолиятини амалга ошириш;

бозор маъмуриятидан Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидаларига мувофиқ ишлаш учун шарт-шароитлар билан таъминлашни талаб қилиш;

бозор маъмуриятидан бозорнинг иш тартиби ва режими бўйича зарур тушунтиришлар олиш;

бозор маъмурияти томонидан кўрсатиладиган пулли хизматлардан фойдаланиш;

ўзларининг фаолияти назорат қилувчи органлар томонидан текшириляётганда бозор маъмурияти ходимларини таклиф этиш;

бозор маъмуриятига бозор фаолиятини яхшилаш бўйича таклифлар киритиш.

14. Бозорда сотувчилар қуйидагиларга мажбур:

бозорда савдо фаолиятини амалга оширишда шахсини тасдиқловчи ҳужжатга, бир марталик йиғим тўланганлиги тўғрисидаги чекка, хусусий тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномага (ўзи етиштирган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини, чорва моллари, паррандалар ва бошқа ҳайвонларни, шунингдек илгари фойдаланишда бўлган товарларни сотиш ҳолатларидан ташқари) ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳужжатларга эга бўлиш;

фақат бозор маъмурияти томонидан белгиланган жойлардагина савдо қилиш;

фақат бозор маъмурияти томонидан тақдим этилган тарозилар ва бошқа ўлчов асбобларидан фойдаланиш (турғун савдо шохобчаларидан ташқари); савдо ўринларини тоза ва тартибли сақлаш;

бозор маъмурияти ва назорат қилувчи органларнинг қонуний талабларини бажариш;

Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидаларига ва қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа талабларга риоя этиш.

15. Бозор маъмурияти қуйидаги ҳуқуқларга эга:

юрidik шахсларга ва юрidik шахс ташкил этмаган якка тартибдаги тадбиркорларга бозорда савдо фаолиятини амалга ошириш ҳамда хизматлар кўрсатиш учун шартнома асосида турғун савдо шохобчалари бериш;

бозорларда жисмоний шахсларга фақат уларда якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома мавжуд бўлганда, улар бир марталик тўловни тўлаган тақдирда ёзма шартномалар тузмасдан савдо ўринлари бериш (ўзлари етиштирган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини, чорва молларини, паррандалар ва бошқа ҳайвонлар-

ни, шунингдек илгари фойдаланишда бўлган товарларни сотиш бундан мустасно);

шартнома асосида қўшимча хизматлар кўрсатиш;

назорат қилувчи органлар вакиллари бозорларда ўз функцияларини амалга ошираётганда уларга ҳамроҳлик қилиш;

ижарачилар томонидан ижара тўлови тўланмаганда, шунингдек бозорда савдо фаолиятини амалга оширишга қонунда белгиланган талаблар бир неча марта бузилганлиги ҳолатлари ҳужжатлар билан тасдиқланган тақдирда савдо ўринлари тақдим этиш, турғун савдо шохобчаларини ижарага бериш юзасидан улар билан тузилган шартномаларни муддатидан олдин бекор қилиш.

Бозор ҳудудида тарозилар ва бошқа ўлчов анжомларини ижарага бериш, юк сақлаш жойларини ташкил этиш, юкларни ташиш учун аравачаларни ижарага бериш бўйича хизматлар фақат белгиланган тарифларга мувофиқ бозор маъмурияти томонидан кўрсатилиши мумкин.

16. Бозор маъмурияти қуйидагиларга мажбур:

сотувчилар ва ўз ходимлари томонидан Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидаларига ва белгиланган савдо қоидаларига риоя этилишини назорат қилиш;

деҳқон бозорларида сотувчиларни қатъий ажратилган савдо ўринлари бўйича жойлаштириш;

савдо ўринлари беришда бир марталик йиғим ундирилишини таъминлаш;

қонун ҳужжатларига мувофиқ маъмурият билан ижарага олувчи ўртасида тузиладиган ижара шартномаси асосида ҳар ойлик ижара тўловининг ўз вақтида тўланишини назорат қилиш;

кўрсатилаётган мажбурий ва бошқа хизматлар учун бир марталик йиғим, ижара тўловлари ва бошқа тушумларнинг банк тизими орқали автоматлаштирилган ҳисобга олиш йўли билан банк кассалари орқали қабул қилинишини таъминлаш;

маҳаллий бюджетларга, шунингдек бюджетдан ташқари мақсадли жамғармаларга тўловларнинг ўз вақтида ажратилишини таъминлаш;

бозор ишларини ва бозор фаолияти билан боғлиқ жараёнларни савдо фаолиятини амалга ошириш тартибини белгиловчи ва атроф муҳитни муҳофаза қилишни, бозор жойлашган ҳудуддаги эпидемиологик, эпизоотик ва экологик хавфсизликни таъминловчи ветеринария-санитария қоидалари ва нормаларига қатъий мувофиқ ҳолда ташкил этиш;

бозорга олиб кириладиган озиқ-овқат маҳсулотлари сифатининг экспресс анализ лабораториясини ташкил этиб, тегишли сертификат бериш ва тегишли сертификатга эга бўлмаган маҳсулотларни сотишни тақиқлаш;

жамоат тартибини сақлаш, қўриқлашни ташкил этиш бўйича зарур чоратадбирлар кўриш, бозорнинг нормал фаолият кўрсатиши учун, шу жумладан унинг энергия, иссиқлик ва сув таъминоти бўйича зарур шароитларни таъминлаш;

сотувчилар ва харидорлар учун аравачалар ижараси пунктлари иши, ўлчаш воситалари ва сақлаш камералари учун масъулларни тегишли буйруқ билан тайинлаш;

300 та ва ундан ортиқ турғун савдо шохобчалари ва савдо ўринлари мавжуд бўлган бозор ҳудудларида ва бозорга туташ ҳудудлардаги автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш жойларини фискал хотирали назорат-касса машиналари ва тўловларни банк пластик карточкаларидан қабул қилиш бўйича тўлов терминаллари билан жиҳозлашни таъминлаш, автотранспорт воситаларининг кириши ва чиқиши вақтини қайд этиш функциясига эга бўлган электрон ҳисоблагичларни мажбурий тартибда ўрнатиш;

бозор майдонини, маъмурий-хўжалик биноларини, умумий равишда фойдаланиладиган жойларни зарур санитария-техник ҳолатда сақлаш;

ёндош ҳудудларнинг ўз вақтида йиғиштирилиши ва ободонлаштирилишини таъминлаш;

каттиқ маиший чиқиндилар, йирик ҳажмли ахлатлар, турли хил идишлар ва шу кабиларнинг ташиб кетилишини таъминлаш.»;

ж) қуйидаги мазмундаги 16¹ — 16¹³-бандлар билан тўлдирилсин:

«16¹. Бозор маъмурияти қуйидагиларни таъминлайди:

сотувчиларнинг тегишли техник талабларга, санитария нормалари ва қоидаларига мувофиқ бўлган анжомларга эҳтиёжини қондириш;

харидорларга хизмат кўрсатиш чоғида пайдо бўладиган низоли вазиятларнинг сабабларини бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар кўриш;

сотувчиларнинг минимал касбий тайёргарлиги бўйича тадбирлар амалга ошириш;

туман (шаҳар) ҳокимлигида рўйхатдан ўтказилган мулоҳазалар ва таклифлар дафтарларининг мавжуд бўлиши ва уларни харидорларнинг биринчи талабига биноан тақдим этиш;

банкларнинг инкассация пунктлари ва кассалари иши учун энг қулай шарт-шароитлар яратиш, бир марталик йиғим, ижара тўловлари ва кўрсатилаётган хизматлар учун тушумларнинг банклар кассаларига топширилишини таъминлашга кўмаклашиш, бозорлар ва уларнинг филиаллари ҳудудида ўз фаолиятини амалга оширувчи хўжалик юритувчи субъектлар нақд тушумининг ҳар куни инкассация қилиш (топшириш).

16². Бозор маъмурияти назорат қилувчи органлар вакилларига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўтказиладиган текширишларни амалга оширишда кўмаклашади, аниқланган қоида бузилишларини бартараф этиш бўйича таъсирчан чора-тадбирлар кўради. Зарурат бўлганда, бозор маъмурияти назорат қилувчи органлар ходимларига текширишларни ўтказиш даври учун хоналар ажратади.

16³. Бозор маъмурияти истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларининг бажарилиши, бозорларнинг фаолияти, белгиланган савдо қоидаларининг бажарилиши юзасидан қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб беради.

Бозор ҳудудида ер участкалари ажратишга (деҳқон (озик-овқат) бозорлари ҳудудида қонун ҳужжатларига мувофиқ замонавий савдо мажмуалари қуриш учун ер участкалари ажратиш бундан мустасно), шунингдек бозорга тегишли кўчмас мулк объектларининг жисмоний ва юридик шахсларга мулк қилиб берилишига йўл қўйилмайди.

16⁴. Бозор маъмурияти раҳбарияти Бозорларда савдо фаолиятини ташкил этиш қоидаларига риоя қилинмаганлиги ёки бозор маъмурияти ходимлари ва сотувчилар томонидан уларга риоя этилиши юзасидан зарур назоратнинг йўқлиги учун жавоб беради.

Бозор маъмурияти раҳбарлари бир марталик йиғимларнинг, ижара тўловларининг ва кўрсатиладиган хизматлар учун тўловларнинг ўз вақтида ва тўлиқ ундирилиши таъминланмаганлиги, шунингдек савдо ўринларининг жисмоний шахсларга уларнинг якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномасиз берилганлиги учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортилиши мумкин, ўзи етиштирган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини, чорва молларини, паррандалар ва бошқа ҳайвонларни, шунингдек илгари фойдаланишда бўлган товарларни сотиш ҳолатлари бундан мустасно.

16⁵. Савдо ўрнини ёки унинг бир қисмини учинчи шахсга бериш тақиқланади.

16⁶. Савдо комплексини бошқариш савдо комплекси маъмурияти томонидан амалга оширилади, унга Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 28 августдаги 253-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидаларига (бундан буён матнда Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидалари деб юритилади) ҳамда савдо фаолиятини тартибга солувчи бошқа қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан жавобгарлик юкланади.

16⁷. Ўз фаолиятини савдо комплексида жойлашган турғун савдо шохобчалари орқали амалга оширувчи юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар (бундан буён матнда савдо субъектлари деб юритилади) қуйидаги ҳуқуқларга эга:

Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидаларига мувофиқ савдо фаолиятини амалга ошириш;

савдо комплекси маъмуриятидан Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидаларига мувофиқ ишлаш учун шарт-шароитлар билан таъминлашни талаб қилиш;

савдо комплекси маъмуриятидан савдо комплексининг иш тартиби ва режими бўйича зарур тушунтиришлар олиш;

савдо комплекси маъмурияти томонидан кўрсатиладиган пулли хизматлардан фойдаланиш;

ўзларининг фаолияти назорат қилувчи органлар томонидан текширилган тақдирда савдо комплекси маъмурияти ходимларини таклиф этиш;

савдо комплекси маъмуриятига савдо комплекси фаолиятини яхшилаш бўйича таклифлар киритиш.

16⁸. Савдо субъектлари қуйидагиларга мажбур:

тегишли пешлавҳа шаклида ўз ташкилотининг фирма номини (номи, рамзи ёки товар белгисини), якка тартибдаги тадбиркорнинг номини, жойлашган жойини (почта манзилини) ва иш режимини (ишнинг бошланиш ва тугаш вақтини, тушлик пайтини, дам олиш кунларини) истеъмомлчига маълум қилиш;

савдо фаолиятини амалга оширишда турғун савдо шохобчаси ижараси тўғрисидаги шартномага ва ижара тўлови тўланганлиги тўғрисидаги хужжатга, юридик шахс ёхуд якка тартибдаги тадбиркорнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномага, шунингдек қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа хужжатларга эга бўлиши керак. Ушбу хужжатлар давлат солиқ хизмати органлари масъул ходимларининг биринчи талабига кўра кўрсатилади;

нақд тушумни ушбу савдо комплекси ҳудудида ташкил этилган инкассация пунктларига (банклар кассаларига) ҳар куни инкассация қилишни (топширишни) белгиланган тартибда амалга ошириш;

ижара тўловини ўз вақтида тўлаш;

фақат савдо комплекси маъмурияти томонидан белгиланган жойларда савдо қилиш;

савдо шохобчаларини тоза ва тартибли сақлаш;

ёнғин хавфсизлиги талабларига риоя қилиш, техник ва ёнғин сигнализацияси воситалари (асбоблари) мавжуд бўлишини таъминлаш;

савдо комплекси маъмурияти ва назорат қилувчи органларнинг қонуний талабларини бажариш;

Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидалари нормаларига ва қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа талабларга риоя этиш.

Турғун савдо шохобчасининг ижара ҳуқуқларини учинчи шахсга бериш тақиқланади.

16⁹. Савдо комплекси маъмурияти қўйидаги ҳуқуқларга эга:

савдо комплексида савдо фаолиятини амалга ошириш ва хизматлар кўрсатиш учун юридик шахсларга ва юридик шахс ташкил қилмаган якка тартибдаги тадбиркорларга шартнома асосида турғун савдо шохобчалари бериш. Турғун савдо шохобчаларининг ижара ҳуқуқи юридик шахсларга ва юридик шахс ташкил қилмаган якка тартибдаги тадбиркорларга очик танлов савдолари ўтказиш натижалари бўйича берилади;

шартнома асосида қўшимча хизматлар кўрсатиш;

назорат қилувчи органлар вакилларига улар савдо комплексларида ўз функцияларини амалга ошираётганда ҳамроҳлик қилиш;

ижарага олувчилар билан тузилган турғун савдо шохобчаларининг ижара шартномасини қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бекор қилиш ва унга ўзгартиришлар киритиш.

Тарозилар ва бошқа ўлчов асбобларини ижарага бериш, юк сақлаш жойларини ташкил этиш, сотувчилар ва харидорлар учун аравачаларни ижарага бериш бўйича хизматлар фақат савдо комплекси маъмурияти томонидан кўрсатилиши мумкин.

16¹⁰. Савдо комплекси маъмурияти қўйидагиларга мажбур:

савдо субъектлари ва ўз ходимлари томонидан Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидаларига ва белгиланган савдо қоидаларига риоя этилишини назорат қилиш;

савдо комплекси ишларини ва унинг фаолияти билан боғлиқ жараёнларни савдо фаолиятини амалга оширишни белгиловчи ва савдо комплекси

жойлашган ҳудудда атроф муҳитни муҳофаза қилишни, эпидемик ва экологик хавфсизликни таъминловчи қоидалар ва нормаларга қатъий мувофиқ равишда ташкил этиш;

савдо комплексининг нормал фаолият кўрсатиши учун жамоат тартибини сақлаш, қўриқлашни ташкил этиш, шу жумладан унинг энергия, иссиқлик ва сув таъминоти юзасидан зарур шароитларни таъминлаш бўйича зарур чора-тадбирлар кўриш;

буюмларни сақлаш жойлари ҳамда сотувчилар ва харидорларга аравачаларни ижарага бериш пунктлари ишлари учун масъулларни буйруқ билан тайинлаш;

буюмларни сақлаш жойлари, аравачалар берилганлиги учун тўловларни фискал хотирали назорат-касса машиналарини ва тўловларни банк пластик карточкаларидан қабул қилиш бўйича тўлов терминалларини мажбурий қўллаган ҳолда қабул қилиш;

савдо комплекси ва унга туташ ҳудудни, маъмурий-хўжалик биноларини, умумий равишда фойдаланиладиган жойларни зарур санитария-техник ҳолатда сақлаш;

ёndoш ҳудудларнинг ўз вақтида йиғиштирилиши ва ободонлаштирилишини таъминлаш;

қаттиқ маиший чиқиндилар, йирик ҳажмли ахлатлар, турли хил идишлар ва шу қабиларнинг ташиб кетилишини таъминлаш.

16¹¹. Савдо комплекси маъмурияти қуйидагиларни таъминлайди:

харидорларга хизмат кўрсатишда юзага келадиган низоли вазиятларнинг сабабларини бартараф этиш чора-тадбирларини кўриш;

белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган мулоҳазалар ва таклифлар дафтари мавжуд бўлишини таъминлаш ҳамда уни харидорларнинг биринчи талабига кўра тақдим этиш;

банклар кассалари ва инкассация пунктлари ишлари учун энг қулай шарт-шароитлар яратиш, ўз фаолиятини савдо комплексида жойлашган турғун савдо шохобчалари орқали амалга оширувчи юридик шахслар ва яқка тартибдаги тадбиркорларнинг нақд тушуми ҳар куни инкассация пунктларига (банклар кассаларига) инкассация қилинишига (топширилишига) кўмаклашиш.

16¹². Савдо комплекси маъмурияти назорат қилувчи органлар вакилларига қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ўтказиладиган текширишларни амалга оширишда кўмаклашади, аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича таъсирчан чора-тадбирлар кўради. Зарурат бўлганда, назорат қилувчи органлар ходимларига текширишларни ўтказиш даври учун хоналар ажратади.

16¹³. Савдо комплекси маъмурияти истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талаблари, белгиланган савдо қоидалари бажарилиши юзасидан қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб беради.

Савдо комплекси маъмурияти раҳбарияти Савдо комплекслари фаолиятини ташкил этиш қоидалари нормаларига риоя қилинмаганлиги ва уларга

402-403-моддалар

— 200 —

21 (781)-сон

риоя этилиши бўйича савдо комплекси маъмурияти ходимлари томонидан зарур назоратнинг йўқлиги юзасидан жавоб беради.

Савдо комплекси маъмурияти раҳбарлари ижара тўловлари ҳамда кўрсатиладиган хизматлар учун тўловларнинг ўз вақтида ва тўлиқ ундирилиши таъминланганлиги, шунингдек турғун савдо шохобчаларининг жисмоний шахсларга улар якка тартибдаги тадбиркор сифатида давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳномасиз берилганлиги учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгарликка тортиладилар.».